

MECHNIKOV READINGS 2024
Kharkiv International
Infectious Diseases Conference

OpenLika

МАТЕРІАЛИ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«МЕЧНИКОВСЬКІ ЧИТАННЯ – 2024»

М. ХАРКІВ, 01 ЛИСТОПАДА 2024 РОКУ

Харків
2024

Харківський національний медичний університет
ГО «Всеукраїнська Асоціація інфекціоністів»
Платформа безперервного професійного розвитку Openlikar

МЕЧНИКОВСЬКІ ЧИТАННЯ – 2024

Матеріали науково-практичної конференції
з міжнародною участю
(1 листопада 2024 року, м. Харків)

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою ХНМУ.
Протокол № 12 від 17.10.2024 р.

Харків
2024

УДК 616.9(082)

Редакційна колегія:

проф., д.мед.н. К.В. Юрко (відповідальний редактор)

доц., к.мед.н. О.Є. Бондар

доц., к.мед.н. Г.О. Соломенник

доц., к.мед.н. Я.І. Бурма

Відповідальність за достовірність фактів, дат, назв, імен, прізвищ, цифрових даних, що наводяться у публікаціях, несуть автори тез.

Без редагування.

© Харківський національний медичний університет, 2024

**© Кафедра інфекційних хвороб, дитячих інфекційних хвороб
та фтизіатрії ХНМУ, 2024**

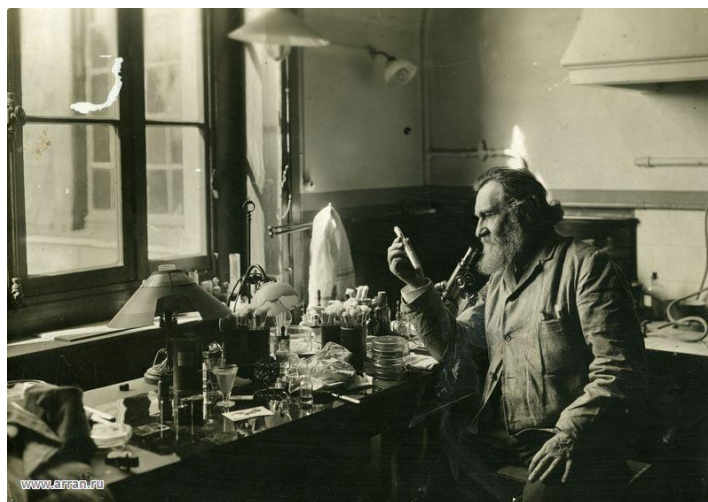
Капустник В.А., Козько В.М., Юрко К.В., Бондар О.Є., Ткаченко В.Г.,

Граділь Г.І., Бурма Я.І.

**СТОРІНКАМИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ «МЕЧНИКОВСЬКІ ЧИТАННЯ»:
ІСТОРІЯ, НАДБАННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ**

*Національний медичний університет, кафедра інфекційних хвороб, дитячих
інфекційних хвороб та фтизіатрії, м. Харків, Україна*

Слобожанська земля виплекала чималу плеяду вчених, неоціненний внесок яких продовжує поповнювати світову наукову скарбничку. Серед багатьох відомих і славнозвісних наших земляків ім'я Іллі Ілліча Мечникова займає особливе місце в історії медицини і науки. Уродженець маловідомого на середину 19-го століття села Іванівка Куп'янського повіту Харківської губернії став одним із фундаторів імунології, мікробіології та еволюційної ембріології, засновником теорії фагоцитозу і внутрішньоклітинного травлення, порівняльної патології запалення, фагоцитарної теорії імунітету, наукової геронтології, лауреатом Нобелівської премії 1908 року у галузі фізіології та медицини за праці про імунітет. Наукові здобутки І.І. Мечникова заклали міцний фундамент для розвитку багатьох галузей та напрямків медицини. Безумовно, що його відкриття і напрацювання сприяли становленню інфектології, як науки та базису клінічної дисципліни «інфекційні хвороби».

Ілля Ілліч Мечников в лабораторії, 1906 р.

Тож, цілком слушною й обгрунтованою стала ініціатива завідувача кафедри інфекційних хвороб, професора Володимира Миколайовича Козька започаткувати з 2016 р. проведення у м. Харкові Всеукраїнської науково-практичної конференції з актуальних питань інфекційної патології «Мечниковські читання». Таким чином, вчергове було наголошено на вагомий внесок І.І. Мечникова у світову медичну науку.

Необхідно зазначити, що, не зважаючи на чималий позитивний досвід в організації та проведенні науково-практичних конференцій, який на той час вже мав колектив нашої кафедри, поява сталої назви «Мечниковські читання», поклала на нас додаткову, подвійну відповідальність, адже авторитет І.І. Мечникова вже давно всесвітньо визнаний, а його ім'я відоме в усіх куточках світу.

Як показав час, наші сподівання виявилися виправданими, а всі п'ять проведених, починаючи з 2016 р., конференцій, – затребуваними і очікуваними подіями. Аудиторія слухачів та гостей конференції із року в рік невпинно зростала. Історично перші «Мечниковські читання – 2016. Актуальні проблеми парентеральних інфекцій» відбулися 12–13 травня 2016 р. в стінах Харківського національного медичного університету.

Так все починалося... Перші «Мечниковські читання – 2016»

До участі у конференції тоді долучилося близько 400 гостей та учасників. Наступні три конференції лише додавали інтересу до наукової події. Зокрема, минулорічний, п'ятий за рахунком форум «Мечниковські читання – 2023», який був приурочений 100-річчю кафедри інфекційних хвороб Харківського національного медичного університету і проведений в дистанційному форматі, зібрав близько 1000 слухачів. Тож очевидним став факт, вважати таку зацікавленість конференцією «Мечниковські читання-2023»

*Доповідає професор Амр Фахмі, Єгипет.
Перші «Мечниковські читання – 2016»*

свідченням її високого наукового рівня та практичної значимості. Від конференції до конференції географія доповідачів та учасників заходу постійно розширюється. Все частіше учасниками заходу стають провідні закордонні фахівці та вчені з Єгипту, Туреччини, Лівану, США та ін. країн світу.

Виклики сьогодення, невідпинний розвиток і прогрес медицини в питаннях діагностики, лікування та профілактики інфекційних хвороб, безумовно позначаються на тематиці й спектрі наукових доповідей та публікацій конференції.

Наукова тематика «Мечниковських читань» завжди намагається йти в ногу з часом та відповідати нагальним потребам і запитам практичної ланки охорони здоров'я. Провідні вітчизняні спікери та закордонні фахівці представляють сучасні погляди та найновіші результати власних напрацювань і дослідження відомих вчених з найактуальніших питань інфекційної патології. Конференції, на думку багатьох її учасників, вдалося стати міцним монолітним поєднанням теоретичних наукових розробок і результатів з висвітленими практичними проблемними питаннями та способами їх вирішення.

Відкриття конференції «Мечниковські читання – 2018»

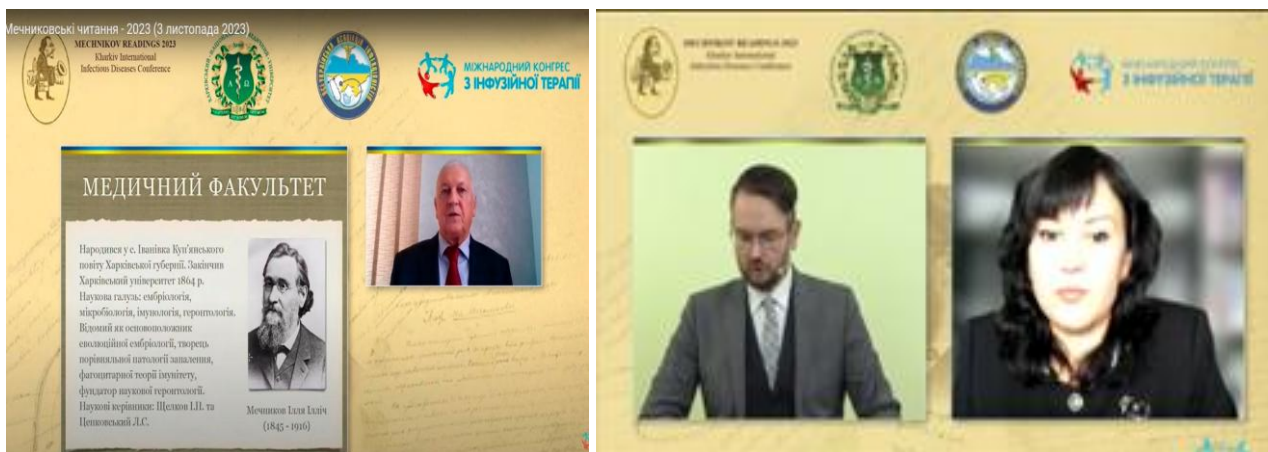
Новим започаткуванням організаторів у ході проведення другої конференції «Мечниковські читання – 2018. Актуальні проблеми парентеральних інфекцій» стала секція-конкурс студентів і молодих вчених, у якій 12 претендентів виборювали звання найкращого. Змагальний дух наукової думки, практичного досвіду і креативу, думається, запам'ятався учасникам конкурсу надовго.

Секція-конкурс студентів і молодих вчених на конференції «Мечниковські читання – 2018»

Пандемія коронавірусної хвороби, неспровоковане широкомасштабне військове вторгнення на територію нашої держави змінило формат проведення «Мечниковських читань» з очного на дистанційний починаючи з 2020 р., при

цьому сама конференція стала ще більш затребуваною та відвідуваною. На тлі появи нових інфекційних загроз для людства – COVID-19, глобальних змін клімату спостерігається значне поширення багатьох інфекційних збудників і зумовлених ними інфекцій у світі та в Україні – кору, мавпячої віспи, грипу, дифтерії, поліомієліту, сказу, гарячки Західного Нілу, ВІЛ-інфекції, вірусних гепатитів, туберкульозу та ін. Тому, починаючи з «Мечниковських читань-2020» тематична направленість попередніх конференцій переважно на парентеральні інфекції змінюється на більш широкий спектр актуальної інфекційної патології.

On-line конференції «Мечниковські читання – 2023», присвячена 100-річчю кафедри інфекційних хвороб ХНМУ

З початку повномасштабної війни проти України у 2022 році епідемічна ситуація з багатьох інфекційних хвороб стала суттєво ускладнюватися. Знищення критичної та цивільної інфраструктури значно погіршило санітарно-побутові умови проживання населення, доступ до медичних послуг, особливо на територіях, де ведуться бойові дії. Відчутно зросли ризики спалаху холери, сибірки, дифтерії та ряду інших інфекцій. В окремих регіонах зросла захворюваність на гострі кишкові та респіраторні інфекції, вірусні гепатити, лептоспіроз, сказ, правець, та деякі вакцинокеровані інфекції. Закономірно набули актуальності раньові інфекції, загроза біотероризму та застосування біологічної зброї. Отже, за військового стану та воєнних дій ризик спалаху й епідемічного поширення інфекційних хвороб закономірно збільшився.

Серед широкого кола висвітлених питань з інфекційної патології під час проведення «Мечниковських читань» у різні роки варто відмітити проблеми парентеральних гепатитів В і С в Україні виходячи з їх широкого розповсюдження та значної інфікованості населення. Велика увага приділялася висвітленню підходів щодо розпізнавання ускладнень вірусних гепатитів та застосуванню противірусної терапії. Варто зазначити, що прогрес, який намітився в цьому питанні, еволюціонував практично разом із нашими конференціями, і в цьому сенсі з трибуни форуму завжди можна було почути найсвіжішу інформацію світових лідерів з цього питання.

Розширення тематики конференцій відбувалося динамічно відповідно до нових викликів і запитів, що закономірно розширило перелік лікарських спеціальностей, для яких проводилися конференції. Дотичність до розглядуваних питань з інфекційних хвороб інших медичних дисциплін, сприяли залученню слухачів різних спеціальностей – терапевтів, дерматовенерологів, акушер-гінекологів, онкологів, невропатологів, педіатрів, неонатологів, імунологів та інших. Це знайшло своє відображення в широкому форматі учасників – слухачів, доповідачів та представлених доповідей, які торкалися сучасних методів діагностики, лікування, профілактики, особливостей клінічних проявів, насамперед ВІЛ/СНІДу, вірусних гепатитів В і С, СНІД-індикаторних захворювань та станів, туберкульозу, гельмінтозів, герпесвірусної інфекції, токсоплазмозу, сепсису, бактеріальних та вірусних нейроінфекцій, перинатальних інфекцій, енцефалітів, питань епідеміологічного нагляду, імунопрофілактики інфекційних хвороб і фармакоекономічної складової в їх лікуванні, антибіотикорезистентності, медикаментозної алергії та їх подолання.

Поява нових збудників (SARS-CoV, MERS-CoV, SARS-CoV-2, грипу А /H1N1/pdm 09, H5N1), здатних викликати у людини інфекційні хвороби з тяжкими ураженнями і високою летальністю, глобальні та різкі зміни клімату, які сприяють поширенню збудників інфекційних хвороб за межі їх звичайного ареалу, соціально-економічні виклики сьогодення, практично не залишають

жодного шансу в майбутньому на «спокійне життя» науковцям і лікарям. Спроможність систем охорони здоров'я країн світу оперативно реагувати на нові біологічні загрози та виклики, а ще краще, їх попереджати, а отже діяти на випередження, у великій мірі буде залежати від зусиль науковців у тісному професійному тандемі з лікарями-практиками.

Ознайомлення з доповідями, прослуховування лекцій та майстер-класів, представлених провідними фахівцями на конференціях, наукові дискусії, які розгорталися і жваво точилися довкола багатьох проблемних питань сучасної інфектології, по завершенні кожної конференції лягали в основу резолюції конференції та разом із науково обгрунтованими пропозиціями та побажаннями скеровувалися до відповідних керуючих органів, повноважних осіб та керівників. Таким чином, певна кількість нагальних проблемних питань, пов'язаних з інфекційними хворобами, починає вирішуватися завдяки спільним зусиллям організаторів «Мечниковських читань», провідних спікерів і фахівців, слухачів та учасників заходу. Саме в цьому полягає практичне значення і сенс започаткованої в 2016 році науково-практичної конференції «Мечниковські читання».

І на останок, доречно буде згадати слова нашого мудрого і незабутнього Вчителя і наставника, професора Т.Т. Чорної, завідувачки кафедри інфекційних хвороб Харківського медичного інституту з 1969 по 1992 рр., яка у 2014 р. наголошувала на неприпустимості послаблення інфекційного контролю та неминучості виникнення інфекційних загроз для людства і глобального світу. Беззаперечний досвід та професійне відчуття не підвели Тамару Трохимівну й того разу. Через п'ять років планету охопила пандемія коронавірусної пошесті.

Не викликає сумніву той факт, що в найближчі роки на людство очікує революційний прорив в сфері розвитку цифрової медицини, нано- та біотехнологій, інтелектуальних інформаційних технологій та штучного інтелекту. Це безумовно позначиться і знайде своє відображення в тематичному наповненні майбутніх наших конференцій.

Щиро і відверто сподіваємося, що наступні конференції «Мечниковські читання», залишаться такими ж очікуваними, цікавими та плідними для науковців і фахівців в області інфекційної патології та для представників інших медичних спеціальностей.

Пам'ятник Іллі Іллічу Мечникову, м. Харків

Відаючи шану і данину пам'яті І.І. Мечникову, славне ім'я якого назавжди вписане золотими літерами в здобутки світової науки і медицини, нам вкотре хочеться висловити слова безмежної вдячності цьому талановитому вченому та закликати прийдешні покоління успадковувати наукову спадщину цієї непересічної людини.

ЗМІСТ

<p><i>Капустник В.А., Козько В.М., Юрко К.В., Бондар О.Є., Ткаченко В.Г., Граділь Г.І., Бурма Я.І.</i> СТОРІНКАМИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ «МЕЧНИКОВСЬКІ ЧИТАННЯ»: ІСТОРІЯ, НАДБАННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ</p>	3
<p><i>Андрусович І.В., Юрко К.В., Козько К.В., Кучерявченко В.В.</i> ДІАГНОСТИЧНЕ ТА ПРОГНОСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЗГОРТАННЯ КРОВІ ТА ТРОМБОЕЛАСТОГРАФІЇ У ХВОРИХ НА COVID-19</p>	11
<p><i>Асоян І.М., Маслова В.С.</i> ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ УСКЛАДНЕНЬ ПІСЛЯ ПЕРЕНЕСЕНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ НА COVID-19 У ГРУПАХ РИЗИКУ</p>	13
<p><i>Бескоровайна Т.О., Наумова Є.В., Слєпченко М.Ю.</i> ЗРОСТАННЯ ЗАХВОРЮВАНОСТІ НА КАШЛЮК В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ</p>	16
<p><i>Білокобила С.О.</i> РЕІНФЕКЦІЯ ЧИ РЕЦИДИВ ХВОРОБИ ЛАЙМА?</p>	18
<p><i>Бодня І.П.</i> КОРОТКОСТРОКОВЕ ПРОГНОЗУВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛІКУВАННЯ БЛАСТОЦИСТОЗУ НІФУРАТЕЛЕМ</p>	20
<p><i>Бодня К.І., Асоян І.М., Нартов П.В., Маслова В.С., Зосімов А.М. Велієва Т.А.</i> АНАЛІЗ ІНФЕКЦІЙНОЇ ЗАХВОРЮВАНОСТІ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ У ПЕРШОМУ ПІВРІЧчі 2024 РОКУ</p>	23
<p><i>Бондаренко А.В., Чумаченко І.В., Бондаренко О.В., Доценко Н.В., Кацапов Д.В.¹</i> ВПЛИВ COVID-19 НА РИЗИКИ ПОШИРЕННЯ ГЕНІВ МЕТАЛО-β-ЛАКТАМАЗ СЕРЕД ГРАМНЕГАТИВНИХ ESKAPE ПАТОГЕНІВ</p>	26
<p><i>Бутова Т., Юрко К., Розенталь А., Кужко М., Вашакідзе С., Шубладзе Н., Токсанбаєва Б., Чингісова Л., Круду В., Чобану Н., Калмамбетова Г., Сапарова Г., Дрю Хоппс, Гриньов А., Бутов Д.</i> РЕЗИСТЕНТНИЙ ТУБЕРКУЛЬОЗ І РЕЗУЛЬТАТИ ЛІКУВАННЯ В П'ЯТИ КРАЇНАХ: ПОРІВНЯЛЬНІ ДАНІ З КАЗАХСТАНУ, МОЛДОВИ, УКРАЇНИ, ГРУЗІЇ ТА КИРГИЗСТАНУ</p>	29
<p><i>Великий В.Ю.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ІНГІБУВАННЯ СІРТУЇНУ 2 НА СТУПІНЬ УШКОДЖЕННЯ ДНК КЛІТИН АДАПТИВНОЇ ЛАНКИ ІМУНІТЕТУ В УМОВАХ ОКСИДАТИВНОГО СТРЕСУ</p>	31